

Sygn. akt V U 729/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od orzeczenia o osobistej odpowiedzialności jako członka zarządu (...) Sp. z o. o. w J. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołania B. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 6 maja 2016 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy B. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 729/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06 maja 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności B. M. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. w wysokości:

1. na ubezpieczenia społeczne:

- 1.077,29 zł z tytułu nieopłaconych składek za miesiąc styczeń 2011 r.,

- 618,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 6 maja 2016 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- 282,26 zł z tytułu nieopłaconych składek za miesiąc styczeń 2011 r.,

- 162,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 6 maja 2016 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 92,68 zł z tytułu nieopłaconych składek za miesiąc styczeń 2011 r.,

- 53,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 6 maja 2016 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołując się na treść art. 116 Ordynacji podatkowej oraz art. 17, 46 i 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podał, iż w sprawie zaistniały przesłanki uzasadniające orzeczenie o odpowiedzialności wnioskodawcy jako członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w J., albowiem prowadzone w stosunku do tej spółki postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne, a B. M. w okresie wskazanym w decyzji, w którym powstały zaległości składkowe, pełnił funkcję członka zarządu ww. spółki. W toku zaś prowadzonego postępowania administracyjnego wymieniony nie wykazał przesłanek uwalniających go od odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł B. M., domagając się jej uchylenia w całości. Skarżący podniósł, że żaden organ nie stwierdził bezskuteczności egzekucji wobec spółki (...) Sp. z o.o. w J.. Podał, że spółka jest spółką powiązaną ze spółką (...), wobec której nadal toczy się postępowanie egzekucyjne. Egzekucję prowadzi Komornik Sądowy w J. pod sygn. (...). W 2016 r. na wniosek dłużnika Sąd Rejonowy w Jaworze zlecił biegłemu ponowną wycenę nieruchomości. Wobec powyższego, zdaniem odwołującego, nie zachodzą przesłanki określone w art. 116 Ordynacji podatkowej. Do czasu bowiem zakończenia egzekucyjnego nie ma podstaw do orzekania do jego osobistej odpowiedzialności. Wierzyciel może bowiem przyłączyć się do prowadzonej egzekucji z nieruchomości lub dokonać zajęcia części udziałów spółki (...) w kapitale zakładowym spółki (...).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że wszczął postępowanie mające na celu orzeczenie o osobistej odpowiedzialności B. M. jako członka zarządu spółki z o.o. za zaległości składkowe tej spółki po ustaleniu, że postępowanie egzekucyjne prowadzone z majątku spółki (...) Sp. z o.o. w J. zostało umorzone postanowieniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w J. z dnia 24 października 2012 r. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Zdaniem ZUS, w świetle powyższej okoliczności, zaskarżona decyzja jest zgodna ze stanem faktycznym obowiązującym w dacie jej wydania i nie narusza żadnych przepisów prawa, w szczególności art. 116 Ordynacji podatkowej. W pozostałym zakresie organ rentowy przytoczył te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) dokonanego dnia 06 lutego 2003 r. Spółka zajmowała się przede wszystkim produkcją mebli, krzeseł i innych wyrobów z drewna, produkcją wyposażenia i sprzętu turystycznego oraz handlem hurtowym, w tym eksportem i importem towarów pochodzących z własnej produkcji. Od ok. 2005 r. spółka nie prowadzi już działalności gospodarczej.

Wspólnikami ww. spółki są: B. M., posiadający – według KRS – 86 udziałów o łącznej wartości 1.097.360 zł oraz spółka (...) Sp. z o.o. w J., posiadająca – według KRS – 84 udziały o łącznej wartości 1.071.840 zł. Wartość kapitału zakładowego spółki wynosi 2.169.200 zł. Od momentu powstania spółki, tj. od dnia 6 lutego 2003 r., członkiem jej jednoosobowego Zarządu – Prezesem Zarządu był B. M.. Wymieniony wykreślony został z KRS tej spółki w dniu 30 kwietnia 2015 r.

B. M. był jednocześnie Prezesem Zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w J., zarejestrowanej w KRS w dniu 27 marca 2003 r. pod numerem (...). Jedynym udziałowcem spółki (...) Sp. z o.o. jest spółka (...) (...) Sp. z o.o. w J., która posiada 100.000 udziałów o łącznej wartości 5.170.000 zł. Kapitał zakładowy spółki (...) Sp. z o.o. określony został na kwotę

5.170.000 zł, przy czym aportem do spółki wniesiona została własność nieruchomości o wartości określonej na kwotę 4.727.190 zł.

W czasie, gdy funkcję Prezesa Zarządu spółki (...)Sp. z o.o. w J. pełnił B. M., Naczelnik Urzędu Skarbowego w J. prowadził postępowanie egzekucyjne do majątku tej spółki na podstawie tytułów wykonawczych o numerach: od (...) do (...), (...), od (...) do (...), od (...) do (...), (...), (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...) wystawionych przez wierzyciela – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L..

W dniu 06 września 2011 r. poborca skarbowy sporządził z udziałem dłużnej spółki protokół o stanie majątkowym, z ustaleń którego wynikało, że spółka od kilku lat nie prowadzi produkcji i handlu, nie posiada stałych źródeł dochodu ani przedstawiających wartość handlową składników mienia ruchomego, z których możliwe byłoby prowadzenie egzekucji. Maszyny do produkcji spółka (...) dzierżawiła od spółki (...), w siedzibie której prowadziła działalność. Spółka nie posiada też majątku u osób trzecich, ani żadnych zarejestrowanych pojazdów; jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości o urządzonej księdze wieczystej nr KW (...). Wobec powyższych ustaleń i stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne Naczelnik Urzędu Skarbowego w J. postanowieniem z dnia 24 października 2012 r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku (...) Sp. z o.o. w J., z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

Do majątku spółki (...) prowadzone były też sądowe postępowania egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jaworze m.in. w sprawach:

1. (...) z wniosku (...) Oddział w W. o zapłatę kwoty 555.624,90 zł wraz z przynależnościami,
2. (...) z wniosku Skarbu Państwa – Starosty (...) o zapłatę kwoty 3.538,89 zł wraz z przynależnościami,
3. (...) z wniosku (...) Bank S.A. Oddział W. o zapłatę kwoty 2.198.797,34 zł wraz z przynależnościami,
4. (...) z wniosku Banku (...) S.A. 1 Oddział we W. o zapłatę kwoty 923.463,58 zł wraz z przynależnościami.

Łącznie zaległości dłużnej spółki (w zakresie jedynie należności głównych, bez odsetek i kosztów egzekucyjnych) zamykają się kwotą 3.681.424,71 zł.

Egzekucja należności prowadzona była z rachunków bankowych dłużnej spółki w Banku (...) Oddział W., (...) S.A. Oddział J. oraz (...) Bank Oddział J., wierzytelności w Urzędzie Skarbowym w J. oraz udziałów w firmie: (...) Sp. z o.o. w J..

W czasie sprawowania funkcji członka zarządu spółki (...) (...) Sp. z o.o. w J., tj. od lutego 2003 do kwietnia 2015 r., B. M. nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości tej spółki. Jak dotąd nie zostało też otwarte postępowanie restrukturyzacyjne ani zatwierdzony układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Postępowania egzekucyjne prowadzone były także do majątku spółki (...) Sp. z o.o. w J., której jedynym udziałowcem jest spółka (...) (...)Sp. z o.o. w J.. Postępowania prowadziło i nadal prowadzi kilkudziesięciu wierzycieli. Główny majątek tej spółki, z którego wierzyciele mogą uzyskać zaspokojenie swoich wierzytelności, stanowi nieruchomość gruntowa (działka nr (...)) położona w J. przy ul. (...) o powierzchni 3,5432 ha, dla której Sąd Rejonowy w Jaworze prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) – aktualnie działka ta została wydzielona na czas określony do dnia 28 lutego 2021 r. spółce (...) Sp. z o.o. w organizacji w J..

Postanowieniem z dnia 03 października 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jaworze w sprawie o sygn. (...) umorzył postępowanie egzekucyjne z nieruchomości dłużnika (...) Sp. z o.o. w J., dla której Sąd Rejonowy w Jaworze prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), albowiem nikt nie przystąpił do drugiej licytacji nieruchomości stanowiącej przedmiot licytacji i żaden z wierzycieli nie przejął nieruchomości na własność.

Ww. nieruchomości obciążona jest hipotekami (zwykłymi umownymi i przymusowymi):

- na rzecz (...) Banku S.A. Oddział w L. na kwotę 1.750.000 zł,
- na rzecz ZUS Oddział w L. na kwoty: 550.887,05 zł, 785.904,05 zł, 3.627.497,91 zł i 216.859,61 zł,
- na rzecz Urzędu (...)w J. na kwoty: 42.133,20 zł i 64.776,60 zł,
- na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego w J. na kwoty: 218.472,60 zł, 28.983,60 zł i 22.224,70 zł
- na rzecz Spółdzielni (...)w P. na kwotę 61.832,07 zł

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia–Fabrycznej we Wrocławiu B. M. został wykreślony z KRS spółki (...) Sp. z o.o. w J. jako Prezes Zarządu tej spółki, albowiem Sąd uzyskał informację, że wymieniony został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jaworze z dnia 22 lipca 2005 r. (II K 641/03) skazany za czyn z art. 284 k.k. w zw. z art. 12 k.k., tj. przestępstwo stypizowane w rozdziale XXXV Kodeksu karnego, a więc za czyn uniemożliwiający mu sprawowanie funkcji członka zarządu spółki kapitałowej, zgodnie z art. 18 § 2 k.s.h.

W czasie, gdy B. M. pełnił funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) (...)Sp. z o.o. w J., w styczniu 2011 r. spółka ta nie opłaciła należnych składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1.077,29 zł, na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 282,26 zł i na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 92,68 zł.

Decyzją z dnia 6 maja 2016 r. – zaskarżoną w niniejszej sprawie – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności B. M. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. za miesiąc styczeń 2011 r.

D o w ó d:

- akta ubezpieczeniowe, w tym:

zawiadomienie o wszczęciu postępowania z urzędu, postanowienie Naczelnika US w J. z dnia 24.10.2012 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, postanowienie Komornika Sądowego przy SR w Jaworze z dnia 03.10.2012 r. sygn. (...) o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z nieruchomości dłużnika, decyzja z dnia 06.05.2016 r.

- pismo Komornika Sądowego przy SR w Jaworze z dnia 12.10.2016 r. k. 28

- odpis pełny KRS spółki (...) (...)Sp. z o.o. w J. k. 58-62

- postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 11.04.2014 r. k. 51-53

- elektroniczny odpis KW nr (...) –Centralna Informacja Ksiąg Wieczystych–

https://przegladarka-ekw.ms.gov.pl/eukw_prz/KsiegiWieczyste/pokazWydruk

- elektroniczny pełny odpis KRS spółki (...) Sp. z o.o. w J. nr (...) – <https://ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu>

- przesłuchanie wnioskodawcy k. 54v, e-protokół z dnia 07.03.2017 r. 00:07:18 i nast.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie sporu nie budziło, że spółka (...) (...)Sp. z o.o. z siedzibą w J. jako płatnik składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń

Pracowniczych w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji nie zrealizowała ciężącego na niej obowiązku w zakresie zapłaty składek. Skarżący nie kwestionował ani istnienia tych zaległości ani ich wysokości.

Sporu w zasadzie nie budził też okres, w jakim skarżący B. M. pełnił funkcję Prezesa Zarządu spółki, aczkolwiek podniósł on, że funkcji tej nie mógł sprawować, albowiem prawomocnym wyrokiem karnym został skazany za przestępstwo z art. 284 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i przez to wykreślony z rejestru spółki.

Kwestią sporną było zatem, czy skarżący może zostać obciążony odpowiedzialnością za zaległości spółki z tytułu składek w kwotach i za okres wskazany w zaskarżonej decyzji z dnia 06 maja 2016 r.

Sytuację powyższą reguluje przepis art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 749), który poprzez odesłanie zawarte w art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, znajduje odpowiednie zastosowanie do zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie z treścią § 1 cyt. przepisu, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, za zaległości podatkowe (w niniejszej sprawie – składkowe) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. poz. 978) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (§ 2). Przepisy powyższe stosuje się również do byłego członka zarządu (§ 4).

W myśl zaś art. 107 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 4 o.p. w zw. z art. 32 i art. 32 u.s.u.s., odpowiedzialność osób trzecich za zaległości płatnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obejmuje: należność główną, odsetki za zwłokę oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Odpowiedzialność tę osoby trzecie ponoszą całym swoim majątkiem solidarnie z płatnikiem.

W rozpoznawanej sprawie Sąd na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu nie miał wątpliwości, że egzekucja zaległości składowych na rzecz ZUS z majątku spółki (...) (...)Sp. z o.o. w J. okazała się bezskuteczna. Świadczy o tym w sposób niebudzący wątpliwości treść postanowienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w J. z dnia 24 października 2012 r., w którym umorzył on postępowanie egzekucyjne wobec spółki z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wnioskodawca treści powyższego postanowienia nie kwestionował, twierdził jednak, że ZUS może uzyskać zaspokojenie w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego do majątku spółki powiązanej ze spółką (...) (...) Sp. z o.o., tj. do majątku spółki (...) Sp. z o.o. w J.. Z powyższym twierdzeniem nie sposób się jednak zgodzić. W niniejszym postępowaniu bowiem rozstrzygane są przesłanki odpowiedzialności B. M. jako członka zarządu spółki (...) (...)Sp. z o.o. w J. a nie członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w J.. Dlatego znaczenia nie ma

skuteczność czy bezskuteczność egzekucji do majątku innej, nawet powiązanej kapitałowo ze spółką dłużną. Zresztą, jak wynika z przesłuchania samego wnioskodawcy oraz z elektronicznego odpisu KW nr (...), do majątku spółki (...) Sp. z o.o. w J. prowadzone są liczne egzekucje, w tym również z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z tytułu zaległości składkowych i to na znacznie większą kwotę niż określona w zaskarżonej decyzji z dnia 6 maja 2016 r., a i sam wnioskodawca został także obciążony osobistą odpowiedzialnością za nieuregulowane zobowiązania składkowe (...) Sp. z o.o. w J. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu tej spółki.

Jak wskazano wyżej, przepisy Ordynacji podatkowej, które poprzez odesłanie zawarte w art. 31 i 32 ustawy systemowej stosuje się również do zaległości składkowych, przewidują ściśle określone przesłanki, których wykazanie powoduje zwolnienie członka zarządu spółki z odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki. Należą do nich:

- wykazanie, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. poz. 978) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne,
- wykazanie, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez winy członka zarządu,
- wskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części.

Wykazanie wskazanych przesłanek zwalniających członka zarządu lub byłego członka zarządu od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki obarcza te podmioty (tj. członka lub byłego członka zarządu), a nie organ ubezpieczeń społecznych (tak SN w wyroku z dnia 14 maja 2008 r., II UK 283/07, Legalis nr 168163).

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca nie wykazał, aby kiedykolwiek podczas pełnienia funkcji Prezesa Zarządu (...) (...) Sp. z o.o. w J. składał wniosek o ogłoszenie upadłości albo żeby w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu. Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym m.in. z treści postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego oraz z przesłuchania wnioskodawcy wynika, że spółka ta od ok. 2005 r. nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej, nie generuje żadnych dochodów, nie ma żadnego majątku (ruchomego czy nieruchomego), maszyn, pojazdów, czy innych przedmiotów przedstawiających realną wartość majątkową. Skarżący podał, że spółka (...) (...) posiada udziały w spółce (...) Sp. z o.o. w J.. Faktycznie, z elektronicznego pełnego odpisu KRS spółki (...) Sp. z o.o. w J. nr (...) wynika, że jej 100% udziałowcem jest spółka (...) (...). Wartość tych udziałów określona jest w w rejestrze na kwotę 5.170.000 zł. Na kwotę powyższą oszacowany jest kapitał zakładowy spółki (...), przy czym kwotę 4.727.190 zł stanowią udziały objęte w zamian za aport w postaci własności nieruchomości. Jak natomiast wynika z elektronicznego odpisu KW nr (...) prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej główny składnik majątku spółki (...), do majątku tego prowadzone są liczne egzekucje, w tym wierzycieli hipotecznych. Wartość zaś ustanowionych na tej nieruchomości hipotek (zwykłych i przymusowych) tylko w kwocie głównej przewyższa wartość kapitału zakładowego spółki (...), a tym samym i wartość udziałów, jakie w tej spółce posiada spółka (...) (...). W myśl zaś cyt. wyżej regulacji, aby członek zarządu mógł skutecznie zwolnić się z odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki, musi wskazać mienie tej spółki (w tym wypadku – udziały w innej spółce), z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części. W rozpoznawanej sprawie B. M. wskazał co prawda na mienie spółki (...) w postaci udziałów w innej spółce, jednakże analiza dokumentów zgromadzonych w niniejszym postępowaniu nie dała podstaw do uznania, że mienie to umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części, skoro wartość samych wierzytelności hipotecznych (w ich kwotach głównych, bez odsetek) znacznie przewyższa wartość kapitału zakładowego spółki (...), a tym samym określoną w umowie wartość udziałów spółki (...) (...) Sp. z o.o. w J.. Skutkiem tego można uznać, że wnioskodawca wykazał przesłankę zwolnienia go z odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki określoną w art. 116 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

W świetle powyższych okoliczności, Sąd nie miał wątpliwości, że w rozpoznawanej sprawie są podstawy do obciążenia B. M. odpowiedzialnością za zaległości składkowe (...) (...) Sp. z o.o. w J. za miesiąc styczeń 2011 r., a więc za okres, w którym bez wątpienia sprawował funkcję Prezesa Zarządu tej spółki. Większego znaczenia nie ma przy

tym powoływana przez skarżącego okoliczność, że postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia–Fabrycznej we Wrocławiu został wykreślony z rejestru spółki jako członek jej zarządu. Przede wszystkim wykreślenie to dotyczyło spółki (...) Sp. z o.o. a nie spółki (...) (...) Sp. z o.o. Z rejestru spółki (...) (...) B. M. wykreślony został dopiero w dniu 30 kwietnia 2015 r. Ponadto, wykreślenie to nastąpiło daleko po okresie, którego dotyczy niniejsze postępowanie, tj. po styczniu 2011 r. W dacie powstawania zaległości składkowych określonych zaskarżoną decyzją wnioskodawca pozostawał wpisany do KRS spółki (...) (...) Sp. z o.o. jako członek jej zarządu i funkcję tę (mimo skazania prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jaworze z dnia 22 lipca 2005 r. za czyn z art. 284 k.k. w zw. z art. 12 k.k.) faktycznie wykonywał. Niewątpliwie fakt prawomocnego skazania za przestępstwo z art. 284 k.k. powoduje dla osoby skazanej zakaz pełnienia funkcji członka zarządu, o czym stanowi przepis art. 18 § 2 k.s.h. Nie mniej jednak w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażono pogląd, że art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej odwołuje się do faktycznego sprawowania przez dany podmiot wymienionej w tym przepisie funkcji. Oceniając zatem odpowiedzialność solidarną konkretnej osoby za zaległości podatkowe (w nin. sprawie–składkowe) jednostki organizacyjnej, którą zarządza, istotne znaczenie ma ustalenie, czy w danym czasie podejmowała ona działania z zakresu prowadzenia spraw spółki. Należy bowiem podkreślić, że istota odpowiedzialności solidarnej członków zarządu za zaległości podatkowe nie opiera się wyłącznie na formalnym piastowaniu danego stanowiska, lecz również na ponoszeniu konsekwencji działań lub zaniechań (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 marca 2015 r., I FSK 241/14 i z dnia 28 stycznia 2015 r., II FSK 3236/12). Za związaniem odpowiedzialności członków zarządu z rzeczywistym sprawowaniem tej funkcji opowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny wielokrotnie. W jednym z orzeczeń Sąd ten stwierdził, że faktyczne wykonywanie obowiązków członka zarządu w spółce z o.o., nawet po formalnej rezygnacji z funkcji członka zarządu w tejże spółce z o.o., powoduje odpowiedzialność podatkową tego podmiotu przewidzianą w art. 116 § 2 o.p. (zob. wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2013 r., II FSK 2401/11). W innym wyroku Sąd ten uznał, że pojęcie „pełnienie obowiązków członka zarządu”, które jest kluczowe dla określenia zakresu odpowiedzialności uregulowanej w art. 116 § 2 o.p., należy odnieść do kontekstu faktycznego –możliwości rzeczywistego oddziaływania na sprawy danej spółki (zob. wyrok NSA z dnia 16 września 2011 r., II FSK 561/10). Naczelny Sąd Administracyjny zwracał również uwagę na istotne znaczenie rzeczywistej zmiany sposobu zarządzania spółką po ewentualnym wygaśnięciu mandatu członka zarządu. Nie można bowiem nie uwzględnić faktu, że np. żadna nowa osoba nie zostaje w to miejsce powołana, a dotychczasowy członek zarządu wciąż faktycznie sprawuje dotąd pełnioną funkcję w organie wykonawczym danego podmiotu (por. wyrok NSA z dnia 22 marca 2013 r., I FSK 862/12).

Zaprezentowane wyżej poglądy – w ocenie Sądu – przemawiają za uznaniem, że osoba, która faktycznie pełniła funkcję członka zarządu w okresie, w którym powstały zobowiązania podatkowe (i analogicznie –składkowe) nie może powoływać się na okoliczność, że nie mogła pełnić tej funkcji z uwagi na zakaz wynikający z art. 18 § 2 k.s.h., dla uwolnienia się od odpowiedzialności za zaległości podatkowe (składkowe), którą ponosi na podstawie art. 116 o.p. Za takim rozumieniem treści art. 116 § 2 o.p. przemawia jego wykładnia językowa, gdyż w przepisie tym jest mowa o „pełnieniu obowiązków”, a więc o ich wykonywaniu, działaniu, o określonym stanie faktycznym, a nie tylko formalnym wynikającym tylko z figurowania w określonych dokumentach. Przemawia za tym również wykładnia celowościowa, albowiem oczywiste wydaje się, że podstawą do przeniesienia odpowiedzialności za zaległości podatkowe (składkowe) spółki jest fakt, iż w danym okresie, konkretna osoba, bardziej lub mniej właściwie prowadzi sprawy danego podmiotu, co oznacza, że jako członek organu zarządzającego odpowiada całym swoim majątkiem za działania lub zaniechania. Przyjęcie innej wykładni prowadziłoby do uznania, że odwołujący nie ponosi odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki nawet pomimo tego, że występując w obrocie jako organ spółki, podejmował działania rodzące określone skutki podatkowe. Taka wykładnia przepisów k.s.h. byłaby niezgodna z konstytucyjną zasadą równości. Prowadziłaby do uprzywilejowania tych członków zarządów spółek kapitałowych, którzy dokonywali czynności skutkujących powstaniem zaległości składkowych i którzy jednocześnie funkcje te pełnili mimo dotyczącego ich zakazu wynikającego z art. 18 § 2 k.s.h., tj. w warunkach prawomocnego skazania za wymienione tam przestępstwa. Mogliby oni w takiej sytuacji nie ponosić odpowiedzialności za skutki swoich działań powołując się na fakt naruszenia przez siebie zakazu z art. 18 § 2 k.s.h. Takie rozumienie przepisów k.s.h. przeczyłoby również celowi regulacji zawartej w art. 116 o.p., który to przepis służy ochronie interesów wierzycieli, rozszerzając krąg podmiotów odpowiedzialnych za istniejące zaległości podatkowe (składkowe) osób prawnych. Na takim samym stanowisku stanął Wojewódzki

Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 7 stycznia 2016 r. (I SA/Gd 432/15) i tut. Sąd argumentację przedstawioną w uzasadnieniu tego orzeczenia w całości popiera.

W rozpoznawanej sprawie kwestionowane nie było, że wnioskodawca zarządzał sprawami spółki (...) Sp. z o.o. aż do dnia 30 kwietnia 2015 r., tj. do momentu, kiedy został formalnie wykreślony z rejestru tej spółki. A skoro tak – oraz mając na uwadze powyższy wywód prawny – Sąd uznał, że nie ma w niniejszej sprawie podstaw do zwolnienia B. M. z odpowiedzialności za zobowiązania składkowe spółki (...)Sp. z o.o. w J. powstałe w czasie, kiedy faktycznie sprawował on funkcję Prezesa Zarządu tej spółki, tj. za miesiąc styczeń 2011 r.

Dodatkowo, za przyjęciem, iż wnioskodawca pełnił funkcję członka zarządu spółki w czasie, kiedy upływał termin płatności składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP, przemawia domniemanie wynikające z ujawnienia danych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Zauważyć należy, że domniemanie wynikające z art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1203) jest domniemaniem prawnym, które do czasu jego obalenia wiąże organy administracji, czy też sądy. Skoro z danych zawartych w rejestrze wynika, że wnioskodawca pełnił obowiązki członka zarządu w czasie, kiedy upływał termin płatności składek określonych zaskarżoną decyzją, to brak jest podstaw do uznania, że nie ponosi on odpowiedzialności za powstałe zaległości składkowe.

Dlatego też, mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że skarżący nie uwolnił się od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki (...)Sp. z o.o. w J. za okres wskazany w zaskarżonej decyzji i skutkiem tego było oddalenie jego odwołania, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) i w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).